

Списанието излиза дваждъ: на 1 и 20, а притурката — веднъждъ: на 10 число всѣки мѣсецъ
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Съдържание:

Разрѣшението на женския въпросъ. — Домакински училища по Европа. — Картичките като средство за воспитание. — Добродѣтелный дугъ. — Женитъ въ Абисиния. — Жената като лъкарка. — Разни. — Книги и списания. — Корреспонденция. — Извѣстие. — Обявление.

Разрѣшението на женския въпросъ.

Въ най-последне врѣме обществото навсѣкждѣ е растрѣвожено отъ единъ въпросъ, важността на който доказана и разбрана веднъждъ отъ цѣлия свѣтъ, не оставя вече всичкитѣ по цѣлия свѣтъ глави въ миръ и покой, а вси надъ главитѣ имъ като Дамокловъ мечъ и пизква отъ тѣхъ колкото е възможно по-скорошното си разрѣшение. Тоя въпросъ всѣки го знае, защото всѣки день е прѣдъ очитѣ на всичкитѣ; защото е въпросъ отъ общъ интересъ, касающъ се за оная половина на човѣчеството, която има толкова влияние на цѣлото; тоя въпросъ е за жената и е нареченъ женски въпросъ!

Въ тая си статия ние нѣма да говоримъ, какво е нѣщо женскій въпросъ, тъй като мислимъ, че той е твърдѣ всензвѣстенъ; нито пакъ

и ще се помъчимъ да обвинимъ за неразрѣшаванieto му оная половина отъ човѣчеството, т. е. мъжетѣ, въ рѣцѣтъ на които, както мнозина мислятъ, лежи възможността и по-скорошното му разрѣшаванне, понеже ние съвсѣмъ противно съ такавото мнѣние сме си съставили относително това.

Съвсѣмъ повърхностно и криво сждѣтъ, споредъ насъ, мислецѣтъ, че мъжетѣ главно прѣпятствуватъ въ разрѣшаваннето на въпроса за жената, защото разискванията по него, въ последне врѣме, намиратъ се на своя разгаръ и не малко учени мъже се занимаватъ съ него и прѣдлагатъ разни планове за разрѣшаваннето му. Отворѣте което щете периодическо списание и бждѣте увѣрени, че непрѣмънно ще намерите въ него статии по въпроса за жената; това най-ясно доказва, че разискването по него и разрѣшаваннето му е тъй вече на дневенъ редъ.

Ние, напротивъ, съ тѣхъ мислимъ, че самата вина, за гдѣто и до днесъ тоя въпросъ стои неразрѣшенъ, е въ насъ — женитѣ, защото ние позволяваме, щото въпросъ, касающъ се за насъ,

за нашето бъдеще, да се обсъжда и да се разрѣшава исклучително отъ хора, които не до тамъ сж разбрали женскитѣ способности и нужди и които не до тамъ сж се занимавали съ жената като сжщество равно съ тѣхъ и за това малко интересующа се за такъвъ или онакъвъ исходъ на работата. Така ние заприличаваме на малкитъ безсилни дѣца, които само съ викоуе и плачове сж въ състояние да изкажватъ своитѣ нужди и желання, а чакатъ отъ други да имъ ги удовлетвориждъ.

Вълка веднѣждъ попитали, разказва се въ една басня, защо вратѣтъ му билъ дебелъ, а той отговорилъ: защото самъ си върши работата. Така, прочее, и ние, ако желяемъ, щото дѣлото ни да се увѣичае съ успѣхъ, първо и първо трѣбва да се помѣчимъ да вземемъ въ рѣцѣтъ си водението му, ние сами да се наемемъ да приведемъ въпроса до неговото разрѣшение; а послѣ при самото развиванне на въпроса, трѣбва да бждемъ освободени отъ всѣкаква вънкашняя намѣса и влияние, за да можемъ положи въпроса за жената на здрави основи, съобразно съ женския характеръ.

Тогава вървеждъ на женския въпросъ по всичкитѣ страни на свѣта никога нѣма да се отклонява отъ главното прѣдзначенне на жената: *дома — възпитанието на дѣцата, като ѝ дава, обаче, правото да развива свободно своитѣ наклонности и специалности, по каквото бихъ се тѣ показали.* Така женскій въпросъ ще асимилира положението на жената съ онуй на мъжетъ, като дава по табѣвъ начинъ, възможность на първата да се отлични като гений не само въ дома, но и въ науката, особено же въ първия, на който природно се е поставила ангелъ-хранителъ и за който е изворъ на всѣкаква честь и щастие.

Кураждъ, прочее, жени! отдавна се минало вече врѣмето, по което пословично бѣ изречението: за женитѣ мълчанието е украшение, както и онова, по което Периклъ мислѣлъ, че ималъ право да говори за жената: най-голяма слава за жената е, когато не е по-слаба отъ собствената си природа, особено пъкъ, когато не се говори за неѣ ни лошѣво, ни добро между мъжетъ.

Затова всички трѣбва отъ все сърце да се заловимъ за разрѣшението въ такъвъ смисълъ тоя великъ общественъ въпросъ за насъ. Дързость и работа, госпожи и госпожици! пжтѣтъ на спасението не само наше, но на всичко, каквото трѣбва и длѣжни сме да обичае даже повече и отъ себе си, е прѣдъ насъ, въ рѣцѣтъ ни!

Домакински училища по Европа.

I. Нуждата да се приготвяватъ момитѣ къмъ домакинството.

Миналата година още бѣхмѣ общали на читателскитѣ си да имъ поговоримъ за домакинскитѣ училища по Европа. Днесъ вече, като сме въ състояние да имъ дадемъ най-точни, най-вѣрни и най-подробни свѣдения за тѣхъ, прѣдставяваме тукъ всичко, що сме могли да узнаемъ до сега.

* *

Достатъчно е да се помисли и най-малко за прѣдзначението на момитѣ, за да се признае нуждата да имъ се прѣдаватъ разнитѣ домакински работи и да се приготвяватъ къмъ изпълнение, въ семейното огнище, длѣжноститѣ на жената — нѣщо, което Фенелонъ, твърдѣ справедливо, разгледва като основа на цѣлия човѣшки животъ.¹⁾

Никой другъ, колкого Jules Simon не е доказалъ, че нѣма семейство безъ нѣтяняностьта на домашното огнище; никой другъ не е опрѣдѣлилъ по-добъръ мисията на жената въ семейството, ролята ѝ като домакиня, съпруга и майка, първата учителка на яравственнотъ. «Собственнитѣ длѣжности на женитѣ сж да си гледатъ, утѣшаватъ, насърчаватъ мъжетъ и дѣцата, да управляватъ домоветѣ си, да изразходватъ и да спестяватъ на врѣме и да пагласяватъ расхода по прихода . . . Нѣма никой, който, като има нѣкакъвъ опитъ на живота, да не знае, че една интеллигентна и трудолюбива жена поддържа съ малко разности охолността, и чистотата въ дома, догдѣто друга, съ двойни и тройни разности, оставя всичко въ безредие и не принася на тия, що ѣмъ заобикалятъ, нито приятность, нито удобность. Съпругѣтъ харчи; паритѣ отиватъ изъ касата по-скоро, отколкото сж влѣзли въ неѣ, безъ да му принесѣтъ честь ни печалба. Твърдѣ е възможно даже, щото тая извѣнмѣрность, туй безредие въ разноститѣ е особено зло на врѣмето ни и причината на тая необуздана охота за печалба и на туй малко колебание въ работитѣ, което всичкитѣ разсѣдителни хора съжалѣватъ и което нѣма да се спре, догдѣ се не сполучи да се въведе нѣкаква строгость въ семействата.

«Чуди се нѣкой дѣйствително, защо употребяваме толкова пари и трудъ, за да си приготвимъ момчетата къмъ печалба, догдѣто считаме за съвсѣмъ излишне да приготвимъ дѣщеритѣ си въ тоже толкова мѣчно искусство на харченнотъ и спестяванието. Значи да е нѣкой слѣпъ, за да прѣсмѣтва зестрата на нѣкоя мома въ левове, а да ѣмъ не прѣсмѣтва въ талантливость, въ здравие, въ добро расположение, въ възвишенность на ума и характера»²⁾

Изъ всичкитѣ епохи се срѣщатъ майки на семейства, които сж били гордѣливи и щастливи, като сж учили на дѣщеритѣ си начина, по който се сполучва да царува въ огнището имъ чисто-

¹⁾ Фенелонъ, за възпитанието на момитѣ, гл. I.

²⁾ Jules Simon *L'Ecole*, втора часть гл. VII.

тата, редътъ и здравето; начина, по който го въ- кой украсява, за да направи живѣнието въ него приятно и задоволяващо; какъ се въ- кой сили да осигури за всичкитѣ членове на семейството си, колкото се може по-икономично едно удобно жилище, една здрава и питателна храна, разни приятности изъ материалния и общественя животъ. Нъ число- то на тия майки, достойни учителки на нравствен- ността и на домакинската наука, е далечъ отъ да бѣде така голѣмо, както би си прѣдположилъ въ- кой, ако би прѣсмѣтвалъ само могѣществото на майчината любовъ и естественния вкусъ на лицата отъ пола за всичко, що се касае до домашнитѣ занятия.

Но, ако срѣща въ- кой жени и момъ, които не сѣ добръ приготвени къмъ домашнитѣ работи, то единичката, разбира се, причина на това сѣ отъ една страна-майкитѣ, а отъ друга страна-учили- щата, особено же тия послѣдни.

Трѣбва ли и тукъ да доказваме, че, споредъ казаното отъ Соломона, жената сама си подига дома и сама си го срутва чрезъ интеллигентността и образуваността си или чрезъ своята тѣлостъ и невѣжество, чрезъ коренното знаяне на домакин- ството или чрезъ пълното игнориране домакин- скитѣ си длѣжности! Мислимъ, че е излишне да го направимъ, тъй като «Женский Свѣтъ» и «Домакия» постоянно се занимаватъ съ това, та на е страхъ да не утегчимъ вече на читателкитѣ си.

И така, управници, господари и работници енергично изискватъ, щото да се вземѣтъ важни мѣрки, щото да може момата да изучи достатъчно домакинството и да се практикува надлежно по не- го. За туй именно, обръщатъ си погледитѣ къмъ училището всички ония, що желаятъ да видѣтъ подбудено у момата чувството на личното достоин- ство, духа на реда, на дѣятелността и иконо- мията, семейната любовъ, тѣкнѣта, въ случай на нужда, до прѣданностъ; тѣ, именно изискватъ, щото първоначалнитѣ училища, а особено стопан- скитѣ училища, да прѣдприемѣтъ домакинското въспитание на момитѣ.

Никой нѣма да отрече законността на едно подобно желанье. Ако е нужно, щото интеллиген- тнитѣ и добритѣ момъ да се учѣтъ на чегмо и писмо, на смѣтанье и съчиняване, то неизбѣжно е да се направи да обикнѣтъ и практикуватъ дома- кинскитѣ работи. Нищо не е по-истинско, нищо — по- вѣрно, ако се прѣдпазваме отъ да прѣувеличава- ме работитѣ. Починало се вече да се говори, че учението на домакинскитѣ занятия, трѣбва да за- хваща второ мѣсто въ училището подиръ морал- ното възпитание, което трѣбва да държи първен- ството въ повечето клонове на програмата. Това именно е една утопия. Каквито и да сѣ врѣмевата и мѣстата, добръ разбранното първоначално въ- спитание ще има винаги за цѣль да обработва хар- монично физическитѣ способности, интелектуалнитѣ и моралнитѣ прѣимущества, които сѣставляватъ въ дѣтето човѣшкото естество и достоинство.

Едно подобно дѣло изисква развиванье срѣдствата за повлияване върху ума и сърцето на дѣтето, избирание въ разнитѣ клонове, каквото най-успѣшно спомага въ общото образование и развива най-добрь нуждитѣ въ практическия жи- воть прѣимущества и качества.

Тия именно фундаментални принципи сѣ на- рѣководили най-много въ тия ни студия.

II. Какъ се прѣподава домакинството изъ училищата по Европа.

Името *домакинство* се прилага: 1) на шие- ние, плетение, кроенето и зашиването разни дрехи, кърпение и др. т. н.; 2) на тъй нареченитѣ собствено домакински занятия, каквито сѣ разнитѣ очистиваня, прапането и гладенето, кухнята и пр.

Тѣй като първата часть отъ домакинството, именно работитѣ на иглата, тъй да кажемъ, отдавна сѣ вече въведени въ училищата ни и вървѣтъ доста добрь, то въ настоящата си студия ще се занимаемъ повечко съ въпроса за прѣподаването на тъй нареченитѣ собствено домакински занятия.

Прѣди да влѣземъ въ сѣщността на въпроса, много ще бѣде, мислимъ, полезно да изложимъ въ краткъ, какво се е направило по тоя специаленъ клонъ на науката въ държавитѣ, които сѣ обръ- нѣли особено внимание въ практическото обра- зование на момитѣ.

1. Австрия.

Членъ 3-й отъ училищния законъ на 14 Май 1869 гласи слѣдущето:

«Ще се прѣдава тоже на момитѣ работенето съ игла и домакинството».

Училищный уставъ отъ 20 Августъ 1870 г. формулира така програмата за домакинството:

а) Познания върху платонетѣ: происхожде- ние, отличителни черги, приготвление и цѣна.

б) Познания върху най-важитѣ хранителни вещества: покупка и употребление.

в) Познания върху разнитѣ ръководѣния и мно- гобройнитѣ имъ приложения.

г) Знаяне употребявания материалъ и орѣ- дия въ въ- кой домъ.

д) Познания върху жилището на човѣка и вър- ху гледанието болнитѣ.

Исполнението на такъва программа не е въз- можно, ако учителката не располага съ нужното всѣка недѣля врѣме за прѣподаване единъ или два урока редовно. Обаче, това не е ставало въ Австрия, тъй като учителката се занимавала съ тоя клонъ, колечемъ ѝ се прѣдставялъ случай, т. е. колечемъ въ редовнитѣ уроци тя срѣщала нѣщо, съ което можала да свърже и познанията по дома- кинството.

Законътъ на 2-я Май 1883 г., който е измѣ- нилъ нѣкои членове отъ ония на 11-й Май 1869 г. исхвърлилъ отъ програмата на първоначалнитѣ училища прѣподаването на домакинството, аъ за- държалъ работитѣ на иглата.

Както въ Германия, тъй и тукъ първоначал-

ното училище много малко спомогва на семейството относително прѣподаването на собствено тѣй нареченото домакинство. Нѣ както въ Германия, така и тукъ майката на семейството съ пристрастие залѣга за домакинското образование на дѣщеритѣ си. Нѣкои специални училища, учредени по частна инициатива, принасятъ голѣми услуги.

2. Англия.

Англия е страната, която въ тия послѣдни години е направила голѣми и плодотворни усилия, за да даде на момитѣ нужднитѣ за държанието дома познания. Въ повечето първоначални и по-горни дѣвически училища на Англия и Шотландия се прѣдава домакинството, елементитѣ на хигиената и кулинарното искусство.

Домакинството и хигиената съставлява прѣдметъ на устнитѣ уроци на обяснителни прочити, споредъ слѣдующата программа:

I. Храна; съставътъ и хранителната ѝ стойностъ. Дрехи; правие.

II. Храна; ролята ѝ. Жилище; чистота, отопление, провѣтриване.

III. Храна; готвение, кухня. Правила на хигиената. Стаята на болния. ¹⁾

Кухнята съставлява прѣдметъ на едно теоретическо и практическо същевременно учение.

Правителството дава слѣдующитѣ субсидии на училищата, които прѣдаватъ успѣшно тоя материялъ:

а) *Домакинство*. Субсидия, прѣсметнатъ по 4 шелинга (5 лева) за ученичка, която би отговорила добръ на испита прѣдъ инспектора.

б) *Кухня*. Субсидия, прѣсметнатъ тоже по 4 шелинга (5 л.) за ученичка отъ 4-а степенъ (fourth Standard) или отъ по-горния степенъ, ако тя е направила 40 часа уроци върху готвенето, съ условие, щото половината отъ тия часове да сѣ употребени отъ момата въ готвение сама по себе си. За да се отпусне тая субсидия на училищната дирекция, трѣбва рапортътъ на инспектора да констатира, че учредението притежава всичкитѣ нужди за една кухня орѣдия, че уроцитѣ се прѣдаватъ отъ учителка, свършавша въ нѣкое специално училище за готвение (training school of cookery) и че класътъ нѣма повече отъ 24 ученички (The new Code of 1887, чл. 109 h) — Една субсидия отъ 4 шелинга за ученичка е отпуснатъ при сѣщитѣ условия на вечернитѣ училища, въ които се прѣдава кухарството. (The new Code, чл. 113, с.).

Прѣзъ 1886 год. имало въ Англия 749 дѣвически училища, въ които се е прѣдавало кулинарното искусство подъ държавното наглеждане, а 24526 ученички сѣ били изпълнили условията, които осигуряватъ за училищната дирекция субсидията по 4 шелинга на ученичка. Сега още се прѣсметватъ до 50 центра, въ които съществува по едно училище за готвение, посѣщавано отъ момитѣ по ония

квартири. Една двадесетина нови училища за готвение ще бѣдѣтъ наскоро учредени.

Първото нормално училище по готвение било отворено прѣзъ 1873 год. въ Лондонъ, именно въ мѣстността South — Kensington, подъ името National Training school for cookery. Туй нормално училище приготвило учителкитѣ по готвенето за първоначалнитѣ училища на School Board въ Лондонъ и за нѣколко училища на разнитѣ графства. Много други подобни учредения приготвяватъ учителки по готвение, а особено ония на Глазговъ, Ливерпулъ и Йоркширъ, основани отъ дружеството The Northern Union of schools of cookery. Въ Шотландско Единбургското училище по готвение приготвява учителки за училищата на School Board.

А за да може да се разбере по добръ, въ какво именно се състои учението въ тия училища по готвение въ Англия и Шотландия, ще напечатаме по-нататѣкъ цѣлъ редъ въпроси върху домакинството, хигиената и кулинарното искусство, поставяни въ разнитѣ экзамени.

(Слѣдва).

Картинитѣ като сръдство за въспитание.

Знаменитий физиологъ г. Phélix Hémet прѣпорѣчва развитѣ картини като сръдство най-много помагаче при въспитанието на малкитѣ.

Този способъ на въспитанието дава възможность на дѣцата да анализиратъ и распитатъ за стоящата прѣдъ тѣхъ картина. Обаче това трѣбва да почва отъ прости картини и се продължи къмъ по-сложнитѣ. т. е. почваме отъ проста една картина, изображающа една дѣтинска сцена, която може да възбуди у дѣтето любопитството и слѣдъ това накарваме го да ни расправи изображението въ картината.

Необходимо е, обаче, дѣтето да не осилва мозъка си съ размишления, неподходящи на възрастта му. Трѣбва да се изисква отъ дѣтето просто обяснения отъ онова, което вижда въ картинитѣ и може да разбира.

По такъвъ начинъ картината съставлява едно сръдство за учение, посръдствомъ което дѣтето едновременно и се забавлява. Така щото безъ голѣмъ трудъ можемъ запозна дѣцата съ най-главнитѣ исторически събития, най-характеристическитѣ житейски случки на знаменититѣ мъже, като придружаваме тѣзи случка въ картината съ едни кратки обяснения.

По сѣщия начинъ може да учи дѣтето и съ фабрикуване на нѣкои полезни нѣща, защото дѣтето повече помни каквото вижда, нежели каквото слуша.

По-късно картината ще служи като сръдство за възбуждане чувството къмъ хубавото и прѣ-

⁽¹⁾ Подробноститѣ за туй училище се намиратъ

¹⁾ Вижъ: The new Code, 1887 of Regulations of the

красното. За това желателно е щото стѣнитѣ на стаята, гдѣто се занимава дѣтето да бѣждѣтъ украсени съ изящни украшения, възбуждащи художественното чувство.

А когато дѣтето почне да рисува, трѣбва да избираме съ най-голямо внимание моделитѣ, защото окото привиква къмъ правитѣ линии, тъй както и ухото къмъ точнитѣ звукове.

Слѣдъ малко дѣтето ще чувствува къмъ не добръ рисуванитѣ картини същото чувство, каквото произвеждатъ не добръ гармонизирани пѣсни на музикантина.

Посрѣдствомъ картинитѣ можете продължи възпитанието още по-нататѣкъ, тъй като не раздражнявате вече разума на дѣтето, но нравственността му.

«Кой не помни прибавя Félix Hémeut, впечатления на дѣтинството си, добити отъ картинитѣ на бащиния си домъ, както и впечатленията си отъ първитѣ му четения? За това жалко е да вижда нѣкой картини, не добръ избрани въ нѣкои къщи.

По такъвъ начинъ посрѣдствомъ картинитѣ даваме на дѣцата си нравствено и умствено обучение, като имъ внушаваме чрѣзъ тѣхъ нравствени и възвишени прѣдставления.

Историята ни дава доста примѣри достойни да възбуждатъ въ ума на дѣцата тѣнки чувства, добри наклонности и достойни рѣшения, съ една рѣчь добродѣтели и прѣимущества, които почитатъ човѣческия родъ.

Посрѣдствомъ картинитѣ можемъ даже и поправи нѣкой недостатѣци: на дѣтенина да му се покаже прѣвѣсходството на работата, на страхливия — сцени, прѣдставляйки храбрость, на горделивия — сцени на смиренность и пр.

Картината прѣдизвиква въ душата на дѣтето състояние съгласно съ показанія сюжетъ, и колкото впечатленията му сѣ повече отъ подобни картини, толкова огасватъ впечатлението му и наклонноститѣ му къмъ зли работи и ще му внушѣтъ желанието да подражава добритѣ дѣла и да прави доброто.

Мария Незо.

Добродѣтелний духъ.

(Прѣводъ отъ френски).

Прѣзъ една бурна и снѣжна Декемврийска нощъ едно десетгодишно бѣдно момченце, на име Лука, седѣше подъ дъвера на едно дърво въ единъ Парижки булвардъ, имайки прѣдъ себе си едно маймунче; момченцето не можеше да заспи, защото силний студъ и гладътъ не му позволявахъ това. Внезапно, обаче, когато то сънуваше хлѣбъ и покривъ, една свѣтлина привлече вниманието му; обръща се и вижда да минава край него една красива госпожа, облѣчена въ скъпоцѣнно облѣкло и държеща въ рѣката си единъ великолѣпенъ фенеръ;

Лука прѣдъ вида на тая госпожа се уплаши, защото тя по хубостѣта си приличаше на горска самодива, отъ онии, които ражда майчиното въображение, а се всѣватъ въ ума на чедата.

— Бѣдно мое дѣтенце! менѣ ми се чини, че ти много се мѣчишъ тука самичко безъ покривъ, безъ прибѣжище! му каза сладко тая жена, като се приближи до него, и му подаде една кесия, пълна съ златни и сребърни монети. Послѣ тя каза на слугата си, който ѝ придружаваше: — «Заведи туй дѣтенце въ едно мѣсто добро, гдѣто да може се прѣдпази отъ студа и другитѣ опасности» и като се отби въ една друга улица, изгуби се отъ очитѣ имъ.

Лука толкова голямо очудване и въсхищение почувствова къмъ непозната госпожа, щото доста врѣме не можеше да се помрѣдне оттамъ, догдѣто слугата хванѣ рѣката му и го завлѣче подиръ си.

— Можешъ ли ма обади името на тая добра жена? попита то, когато вървѣхъ изъ улицата.

— Това е тайно и трѣбва да остане тайно! отговори слугата. Но слѣдъ малко ти ще получишъ ново доказателство за благодѣтелността ѝ; тя е духъ добродѣтеленъ! Тя може всичко да направи!

Момченцето цѣла нощъ не можѣ никакъ да заспи въ леглото, което имаше на расположението си, защото мислѣше за добродушната и хубава жена; за златото, което тя му бѣше подарила неочаквано и за радостѣта, която ще почувствуватъ родителитѣ му, когато ще получатъ златото, което то ще имъ прати. Най-послѣ то заключи, че тая жена е една цѣла магѣосница, щомъ е «духъ добродѣтеленъ, и може всичко да прави», както бѣ му казалъ по-рано слугата.

На другия день то се събуди и слѣдъ като се облѣче, излѣзе на улицата смѣло и радостно, защото вече бѣше подъ закрилството на една толкова силна госпожа. Вечерѣта, когато прѣдъ едно кафене играеше съ маймунчето си разни игри, приближава се до него единъ господаръ, който му каза:

— Ела, моето дѣтенце, утрѣ заранъ да ме срѣщнешъ! и смѣхнѣнно му подаде една книжка, въ която Лука прочете: «Kreutjer, цигуларъ въ царската църква».

Лука много се зачуди слѣдъ прочитанието на книжката. О, щастие! безсѣмѣнно тоя великъ цигуларъ бѣше се рѣшилъ да му прѣподава даромъ музиката!

«Нѣкое небесно божество ме защитава!» каза на ума си той и захванѣ отъ другия день да посѣщава редовно цигулари Kreutzer, който дѣйствително най-охотно се нае да му прѣподава всѣкидневни уроци по музиката.

Лука не бѣше още издивилъ всичкитѣ си пари, получени отъ благодѣтелката си, когато една сутринъ вижда да влиза въ стаята му слугата ѝ, който му подаде достатѣчно златни монети и му каза:

— «Покровителката ти ще те поддържа добръ.

Приемни тѣзи пари, а че слѣдъ 3 мѣсеца ти ще по-лучишъ пакъ сѣщото количество.»

Слѣдъ тия думи той замина, безъ да отговори нищо на питанята отъ страна на момчето и безъ да почака, щото то да му искаже благодарността си къмъ госпожата му.

Лука скоро изучи добръ свиреннето на цигулка отъ учителя си, та ставя нужда да постѣпи и въ едно музикално училище, гдѣто да се усвѣршенствува по тоя прѣдметъ—нѣщо, което се постигна съ помощта на благодѣтелката му, а слѣдъ двѣ години получи отлично свидѣтелство и се назначи членъ на една театрална мелодраматическа труппа. Въ това врѣме получи едно писъмце отъ благодѣтелката си съ слѣдуищитѣ редове: «Надѣвамъ се, че нѣма да се разгнѣвишъ отъ извѣстието ми, съ което ти съобщавамъ, че вече, слѣдъ свѣршѣнка на учението ти, прѣставамъ да се грижа за тебе, тъй като отъ сега нататѣкъ почивахъ да поддържамъ едно друго бѣдно сѣщество, имѣище по-голямъ нужда отъ поддържаніе ми, нежели ти.»

И оттогава вече нищо не бѣше чулъ, ни видѣлъ оная добродѣтелна жена.

* *

Лука вече, съ развивавието на умственитѣ му сили и възрастѣта, ставаше все по-прочутъ цигуларъ, надминаищъ съ искусството си всичкитѣ други такива, та и спечелваше голѣмо богатство, което знаеше да употребява най-добръ. Той бѣше още прочутъ и по християнското си милосѣрдие: бѣднитѣ болни намирахъ у него добро легло и наглеждане, гладнитѣ — хлѣбъ и ѣстие, старцитѣ — добра поддрѣжка, дѣцата — покровителство и закрилство. За едно нѣщо само той скѣрбѣше и плачеше: това бѣше, че не бѣше сполучилъ да научи името и фамилията на прѣдшната си благодѣтелка, когато той пламенно желаше това. Слѣдъ истичаніе на много години Лука се приготви отрано да посѣти, по обикновението си, Църковния празникъ и сборъ, който се отпразднуваше ежегодно въ църквичката Св. Тома, гдѣто голѣмо множество поклонници отъ всичката околностъ се привличаше на поклонъ; слѣдъ като напълни кесията си съ златни и сребърни монети, отиде и той да се поклони. Когато вече богослужението се свѣрши и дойде врѣмето да се събере парична помощ за бѣднитѣ, една госпожа отъ висшата класа взе да обикаля редомъ върниците и да събира помоща за сиромаситѣ; ти дойде и прѣдъ младия художникъ и герой на разказа ни Лука и му прѣдстави сребърната табла; той ѣмъ загледа добръ и веднага усѣти едно дълбоко трогвание; защото той помисли, че запозна въ лицето на тая жена, вѣкогашната си закрилица и благодѣтелка; а за да се увѣри въ това, спуска въ таблата цѣлата си кесия, добръ изпълнена; госпожата, като видѣ това, истрѣпна, повдигна очитѣ си и го погледна признателно. Безсѣмънено вече той ѣмъ позна. Слѣдъ туй тя испраздни кесията и ѣмъ повѣрѣна на Лука, който ѣмъ стисна благодарствено върху гърдитѣ си.

Тайната, прочее, бѣше се открила наконѣцъ, желанието на младия художникъ -- постигнато. Крайно щастливъ той тогива почита съсѣда си за онѣзи хубава жена.

— Извинѣте, господине, му каза той, можете ли ми обади името на тази жена?

— О! тя е една челоуѣколюбива жена отъ висшата класа! отговори съсѣдѣтъ му.

— Това азъ знаѣхъ! азъ питамъ за собственото ѣ име! извикна нетѣриѣливо художникѣтъ.

— Добръ, нима не сте ли чели въ вѣстницѣтъ, че двешния празникъ извършва подконтессата Са-теубриандъ?

Тия думи освѣтихъ очитѣ му и тогива той узна, кои сѣ ония свѣрхестественни духове и че благодѣтелни божества сѣ ония челоуѣколюбиви души, които се привличахъ на помощъ на злочѣстницѣтъ и страдащитѣ!

Мария Б. Симеонова.

Женитѣ въ Абисинія.

Побѣдата на Абисинцитѣ надъ Италианцитѣ е извѣстна; Абисинцитѣ ставахъ вече популярни и мнозина почнахъ да издирятъ причината на тѣхната храбростъ, между които причини едната сѣ майкитѣ на Абисинцитѣ, които вървѣли заедно съ синоветѣ и съпрѣжитѣ си, като имъ окуражавали въ войната и давали разни наставления. Жената на Менеликъ, както и на военначалницѣтъ Расъ и други послѣдвали на всѣкъдѣвъ войната своитѣ си мъже. И ги насѣрчавали.

Жената въ Абисинія има нѣкои права надъ мъжѣтъ. Правото на царя и на началницѣтъ да носѣтъ желти умбrellи, иматъ го и женитѣ. Също правото да нахѣдреватъ космитѣ, което иматъ само първенцитѣ, иматъ го и женитѣ.

Простий животъ, който прѣкарватъ Абисинцитѣ, дава възможността на женитѣ имъ да се занимаватъ съ грамотностъ и поезия. Това, обаче, не имъ прѣчи отъ да се кичатъ съ разни златни и сребърни украшения и пр. Модата на porte bonheur на иде оттамъ, гдѣто най-много се боѣтъ отъ урочасване.

По нравственое отношение много се сходатъ съ Англичанкитѣ. Колкото сѣ неженени, ползватъ се отъ неограничена свобода; щомъ, обаче, се омѣжатъ веднѣжъ, сѣ длѣжни строго да пазѣтъ вѣрността къмъ съпрѣжитѣ, прѣстѣпницѣтъ на които твърдѣ тежко се наказватъ; въ военната свита на царя е зачислена и една дружина жени, обучени, които въ мирно врѣме съставляватъ свитата на царицата. Отъ тия жени царѣтъ може да избира които ще, защото само нему е позволено да прѣстѣпни съпрѣжеската вѣрность. Това се позволява на царя отъ страхъ да не остане безъ наследникъ, и за да има повече принцове, които да наследѣтъ божия даръ, съ който е надаренъ чрѣзъ Св. Духъ избраникѣтъ — царѣтъ. Днешний прѣславенъ Менеликъ живѣе само съ съпрѣжата си Тай-тусъ, на която се влюбилъ страстно и слѣдствие на която се отказалъ отъ първата си съпрѣжка Босана. Тай-тусъ е първата и най-главната му съвѣтница.

Жената като лѣкарка.

Прочуги лѣкарки, професорки и хирургзи жени имало е и въ най-древне време, както се научаваме отъ историята, у Египтянегъ. Гърцитѣ и Римлянетѣ, гдѣто тѣ най-сполучливо сѣ упражнявали занаята си.

Но и въ новото време тѣ никакъ не останѣхъ назадъ: гениалността на Мария Луиза Лашатель и на Боавенъ, които бѣхъ прости акушерки, става явна въ съчиненията имъ, надминаващи онѣи на всичкитѣ други прочуги медици; руското женско медицинско тѣло тоже такъва дѣятелностъ показва прѣзъ войната на 1877 год. щото императорътъ Александръ II отправи му единъ актъ, съ който пеклазваше къмъ него своята дълбока благодарностъ и признателностъ.

Въ Франция много почитатъ лѣкаркитѣ, по своята дѣятелностъ и добросъвестностъ, а именно при излѣкуване на дѣца и хора отъ долна класса. Въ тая страна по-прѣди бѣше запрѣтено на женитѣ, (отъ 19 Априлъ 1755 година) чрѣзъ рѣшението на Народното Сѣбрание упражняването на лѣкарската длъжностъ; но най-послѣ, обаче, прѣзъ 1866 год. г-ня Дюшюй, като не можа да разбере по каква причина женитѣ се исклучили отъ упражняването на тоя и други още занаяти, а това слѣдъ прѣдварителенъ искъ отъ страна на г-жа Вреѣс, за да издържи испитъ по медицината, той позволи ѝ това; слѣдъ което така се постапи послѣдователно и съ 130 други жени и се утвърди окончателно щото и женитѣ свободно оттогива да упражняватъ желаемиѣ си занаяти. Въ Англия, гдѣто докторкитѣ се ползватъ съ най-голъма почетъ, защото полагатъ голѣмъ трудъ за поддържане здравиято на народа, сѣ повече отъ 200., а въ Руссия не по-малко отъ 700. Въ Сѣединени щати пакъ числото имъ възлиза до 3000.

И дѣйствително въ сегашне време, когато жената мѣчно може сама да си искара нужното за живѣние, та се принуждава волею не волею да падне въ страшната пропасть на грѣха и разврата, нужно е безсѣмъшно да ѝ се допусне да упражнява какъвто ще занаятъ, а именно лѣкарството. Не можемъ, разбира се, каза, че жената стои на еднакъвъ уровеньъ съ мъжа, който е въ-обще по-силенъ, по-здравъ и пѣргавъ отъ нейъ, а при това има и по-свършенъ мозъкъ; но всичко това не е естествено, а насилственно нанесено ней чрѣзъ недоброто и неблагоприятно възпитание, на което ѝмъ подавали до неотдавна; всензвѣстно освѣнъ това е, че чувственитѣ сили надминаватъ умственитѣ у женския полъ; но и относително това, нека се не забравя никога, че упражняването на лѣкарството зависи повече отъ сърцето, нежели отъ духа, и че моралнитѣ сили намиратъ въ тоя занаятъ едно широко поле за развивание.

Нѣкои казватъ, че сѣ упражняване на занаятъ жената се разваля, защото нейно прѣдначено мѣсто отъ Бога е домътъ. Не бойте се: лѣкарката ще прави исклучение, а именно у народитѣ, страдащи още отъ прѣдвѣковни суевѣрия и прѣдрасъждѣния.

Ако е истинно, че всѣка умна жена чувствува особено стрѣмление къмъ лѣкарството; ако е истинно, че нейно мѣсто е при реброто на всѣки боленъ и страдащъ човѣкъ, то още по-истинно е, че избраннитѣ жени могатъ постигнѣ получаването на докторско свидѣтелство.

Не трѣбва още да се мисли, че се има нужда отъ гениалностъ или и други още умствени каче-

ства първостепенни, за да стане чѣкой добъръ докторъ, защото въ упражняването на занаята искусство ладминава науката, а хирургътъ дѣйствително повече обслужва и оглежда болния, нежели болѣстѣта.

Всензвѣстно е още отъ една страна, че жената нѣма до тамъ дълбоки умствени сили, както мъжътъ; но, тя, отъ друга страна, притежава по-други качества: внимание извънредно, паметъ, хладнокрѣвие, видими у ней навсѣкъдъ, а именно въ испититѣ ѝ. Слѣдъ. тя скоро ще принесе благитѣ резултати съ упражняването на занаята си, каквито напр. сѣ: редовността, точността, опитността, чистотата, и отъ които има нужда практическата патологическа медицина и хирургията.

Тия добродѣтели и други още, каквито сѣ напр. благотѣлността ѝ, милосърдието ѝ, сладкодумието ѝ, което се вмѣква въ дълбочината на сърцето на болния, възбудителната ѝ сила, която най-често е отстъпчива и слаба, ще ѝ помогнатъ въ свършенното излѣкуване на разни женски и дѣтски болѣсти, та ще захване първо мѣсто въ Медицинската наука. Но тя още притежава благо-разумното искусство да присипна страховетъ на болния, да изпълни съ надежда отчаянитѣ и слѣдъ. ще осъществи най-послѣ програмата на сѣпти Регоне, споредъ която силата на лѣкарството се заключава въ уталожението и утѣшението сърцето по болния, — нѣщо, което прѣнебрѣгватъ мъжетѣ лѣкари прѣдавайки се въ бактериологически и др. бесполезни издирвания.

Елена Монеъ, лѣкарка

Разни.

* * * Жена кметъ. — Въ града Gimmarron (Сѣединени щати, провинция Kansans) е избрана за кметка шестдесетгодишната госпожа С. Curtis.

* * * Женско въздържательно дружество въ Америка. — Въ столицата Нью-Йоркъ на Сѣединени щати има едно женско въздържательно дружество, което работи най-успѣшно. Прѣдседателката на туй дружество, съ согласието на всичкитѣ други членове, отправи напоследѣкъ едно благодарително писмо до прѣдседателя на Народното сѣбрание, г-на Reed, за дѣто той запрѣти пушението тютюна въ всичкитѣ части на Капитолия, (дворецъ въ който се избиратъ народнитѣ прѣдставители). Въ тоя писмо се искава още желанието да се запрѣти продаването и на всѣкакви пития въ столицата на тая република.

* * * Жени управници. Градоветѣ Ellis и Gaglord (Сѣединени щати, провинция Kansans) се управляватъ отъ жени; именно въ първия градъ е избрана за кметка г-жа М. А. Wade, за въ втория пакъ градъ повторно е избрана за кметка г-жа Haskell; още трѣбва да се зибѣльжи, че градскитѣ съобщности, полицейскитѣ начальници, градскитѣ съдили, секретаритѣ въ тѣзи градове сѣ тоже жени, всички безъ исклучение, омѣжени. Но понеже тия госпожи кметки, а именно втората веднага уволни въ всичкитѣ мѣсе — чиновници, а вмѣсто тѣхъ назначи-

тж исключительно жени! а понеже още полицейскитъ начальници въ тия градове заповѣдаж затварянieto и на всичкитъ крамчи, зарадъ туй мжжеть се намиратъ въ голѣмо отчаяние, та застрашаватъ да се изселѣтъ въ нпкой другъ градъ.

* * Женитѣ съ Цинцинатъ. (Амрика) прѣдложихъ на Камарата единъ законопроектъ, съ който се запрѣщава на мжжеть излизанието прѣз антрактитѣ отъ театралната зала, за да запушѣтъ или да пиятъ пития, а още и да плюѣтъ по патя на същата зала; тѣ прѣдложихъ това, за да се етмзѣтъ противъ законодателнитѣ тѣла на областта Ohio (Съединени щати), които узаконихъ, щото женитѣ да не носѣтъ шипки въ театритѣ!

Книги и Списания,

получени въ дирекцията ни.

Юридически прѣгледъ. Год. IV, книжка IX и X, 1-й и 15 Май 1896 год. Пловдивъ.

Почивка Год. II книжка V 1896 год. София.

Орало Год. III книжка VIII и IX 1-й, 15 Априлѣ и 1 Май 1896 год. София.

Звѣздица год. V, книжка VI и V Априлѣ и Май 1896 София.

Медицински сборникъ год. II брой 5 Май 1896 год. София.

Vitoscha (Витоша) год. I № 2. 1 Априлѣ 1896 София.

Споменъ за святогo миропомазване на Н. Ц. В. прѣстола на елѣдника князь Борнѣ Търновски 2-й Февруарѣй. Събратъ, допълнитѣ и наредилъ Христ. Г. Бъчеваровъ София 1896 год.

Домашенъ пригледъ Год. VIII, брой 5. Май 1896.

Свѣтълина, год. VI, книга IV, Априлѣ 1896, Пловдивъ.

Медицинска беседа, год. II, книжка IX и X. Мартъ и Априлѣ 1896 год. Видинъ.

Основно училище, год. III, брой V III, Априлѣ 1896 год. Ломъ.

Баларка Год. I, книж. III, Мартъ 1896. Чирпанъ.

Зорница и Дѣководитель год. 30, брой 10, Май 6-й 1896 год. Самоковъ.

Пролѣтъ год, V книжка IX май 1896 год. Ломъ.

Zensky obzor, Rocnik I, Cislo 8, V Praze, dne 25 kvetna 1896.

Пътешественикъ Год. I, брой IV и V София 1896 год.

Сверьменна младежь. Год. I книж. II, Стара Загора 1896 год.

Юридическо списание год. VIII кн. IV и V Априлѣ и Май София 1896. — Привличае вниманieto на нашитѣ читателки върху статията: «по нашето наказателно право».

Баларска Спирка, списание за книжнина и общественни знания, излиза подъ редакцията на Стефана С. Бобчевъ. — Пловдивъ. Съдържание: 1. Стихотворение: Размишления при парадния входъ отъ Н. Некрасова. Прѣв. Ив. Бълевъ. — 2. Данилъ. Скица. А. Т. Страшимировъ. — 3. Стихотворения:

Годишенъ абонаментъ:

I за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	" 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	" 4.—
— на списанието съ притурката . . .	" 7.—
за странство — на списанието . . .	" 5.—
— на списанието съ притурката . . .	" 9.—

Отговорница: Т. Г. Ноева.

Сонетъ (на Д. П.). — Сонетъ (изъ Петровка). К. Христовъ. — 4. Единъ приносъ къмъ историята на нашата журналистика. (Литературно-публицистическата дѣятелность на Стефана С. Бобчевъ). Ил. Саввовъ. — 5. Стихотворение: Заточеници. П. П. Славейковъ. — 6. Двама старци. (Писмо до редакцията.) П. Кисимовъ. — 7. Стихотворение: Въздъшки на сърдцето. Ив. Ст. Андрейчинъ. — 8. Хомерово Одисея. (Продължение отъ пѣсень Л.). Д. Т. Душановъ. — 9. Песталоцци като основател на нар. образование. П. Деборовъ. — 10. Въспитанието на женитѣ въ Нидерландия. Прѣв. Г. М-ва. — 11. Малки разкази: Жаржель при Дѣда Господа (провансалийска приказка отъ Ал. Доде). Прѣв. Н. Жуцунъ. — Събитие. Разказъ отъ Ан. Чеховъ. Прѣв. Г. Ив. Маркова. — Отломъкъ изъ VII кн. на «Мъртвитѣ души» отъ Н. В. Гоголя Прѣв. Ил. С. Бобчевъ. — 12. Изъ книжнината и живота. — 13. Книгописъ. 14. Новитѣ посоки въ психологията. (Приложение.) Д-ръ Д. Пасманикъ. 15. Обявления (на корицитѣ).

Корреспонденция.

Г. Г. пор. Мир. София, Мария чрезъ Ст. Георг. Бургасъ Сп. Кир. Содоово, получихме по 7 лв. стойн. за Ж. Св. и «Домъ за 96 год. Ив. Винар. Берк. получихме 2 лв. за 95 год. —

Извѣстие.

Заедно съ настоящия брой се испраща само 5 кола отъ премията, но само на издѣлжившитѣ се абонати.

LE FOYER DOMESTIQUE

JOURNAL pour la FAMILLE

Publie chaque semaine des articles inédits sur tout ce qui intéresse le cercle de la famille: éducation, morale, hygiène, économie domestique. Il vient d'inaugurer un service timbrologique destiné à rendre d'excellents services aux amateurs. Il fait également une large place à des productions littéraires de nature à delasser en instruisant. Sa tendance et son esprit le recommandent tout spécialement aux mères de famille et à la jeunesse. Il peut être mis entre toutes les mains et chacune de ses années représente un cadeau d'étrennes aussi utile qu'attrayant, sous forme d'un beau volume de plus de 600 pages, relié dans un emboîtement spécial.

L'ABONNEMENT EST DE 6 FR. POUR L'ANNÉE ET 3 FR. POUR 6 MOIS.

Demander à M. M. Attinger Frères, Neuchâtel, des livraisons specimen gratuites.

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишна № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ, Въсѣкави обявления, относящи се до госпожи и госпожици, приематъ се. Правото на записъ. въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон

Печатница Л. Нитче — Варна.